

Asia: VN/7059/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta (pysyvä oleskelulupa)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Oulun kauppakamari ei tue hallituksen esitystä laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta lausunnoilla olevassa muodossa, koska se syrjii ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneita kansainvälisiä osaajia. Oulun kauppakamari edellyttää, että ammattikorkeakoulut otetaan mukaan lain 56 c §:n piiriin. Alempi ammattikorkeakoulututkinto on samantasoinen kuin yliopiston kandidaatin tutkinto, joten ei ole perusteltua rajata toista näistä tutkinnoista pois. Nykymuodossa lakiehdotuksen kirjaus, jossa pysyvän oleskeluluvan voisi saada suorittamalla Suomessa ylemmän korkeakoulututkinnon, jatkotutkinnon tai yliopistossa alemman korkeakoulututkinnon, asettaa ammattikorkeakoulussa opiskelevat eriarvoiseen asemaan.

Pohjoisessa Suomessa on suunnitteilla ja jo toteutumassa merkittäviä investointeja, jotka tarvitsevat osaavaa työvoimaa myös ammattikorkeakouluista. Erityisesti Kainuun alueella pula osaavasta työvoimasta on muodostunut aluekehittämisen pullonkaulaksi. Ammattikorkeakoulututkintojen rajaaminen pois ei ole perusteltua tilanteessa, jossa Suomi tulee tarvitsemaan lisää työvoimaa. Ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet kansainväliset opiskelijat työllistyvät verrattain hyvin ja pääsääntöisesti jäävät alueelle töihin. Lisäksi amk-tutkinnot ovat myös hyvin työelämälähtöisiä ja niistä valmistutaan aloille, joilla on työvoimapula.

Lausuntoluonnos ei esitä muutosta Suomen vakiintuneeseen tapaan tunnustaa ulkomailla suoritettu tutkinto eikä maahanmuuttovirasto tule tekemään tunnustamispäätöksiä oleskeluluvan hakemisen yhteydessä, vaan tunnustaminen on haettava erikseen. Suomen kannattaisi tarkastella tutkintojen tunnistamiskäytäntöjä tässä yhteydessä ja pyrkiä virtaviivaistamaan prosesseja. Nykyjärjestelmän haittapuolena on byrokratian ja kalleuden lisäksi se, että ulkomailla tutkinnon suorittaneilla ei ole tarkkaa käsitystä ennen maahan tuloa siitä, millaisin edellytyksin Suomessa omaa ammattiaan pääsee harjoittamaan ja kuinka tarvittavat lisäpätevyyden voi hankkia. Käytännössä tästä seuraa se, että esimerkiksi lääkärit tai opettajat saattavat tehdä töitä tehtävissä, joihin ei tarvitsisi lainkaan osaamista. Tämä ei ole yhteiskunnallemme eduksi.

Oulun kauppakamari kiinnittää myös huomiota, että neljän vuoden jälkeen saatavan pysyvän oleskeluluvan lisäedellytyksissä ei ole lainkaan otettu huomioon ammatillisen koulutuksen suorittaneita, vaikka yritykset näkevät tarvetta ulkomaiselle työvoimalle erityisesti ammattitason tehtäviin. Olisi perusteltua, että erityisesti tilanteissa, joissa henkilö on suorittanut Suomessa ammatillisen tutkinnon tai ulkomailla suoritettu tutkinto on tunnistettu Suomessa, tämä huomioitaisiin jollain tavalla pysyvän oleskeluluvan saamista edistävänä tekijänä.

Viirelä Mari
Oulun kauppakamari